

TUẦN 11

Tiết 11

BÀI 10:

VAI TRÒ CỦA GIỐNG VÀ PHƯƠNG PHÁP CHỌN TẠO GIỐNG CÂY TRỒNG

A. HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ TÌM HIỂU BÀI HỌC

(Phần này các em đọc hiểu không ghi vào vở)

I. Vai trò của giống cây trồng:

HS tìm hiểu SGK trả lời các câu hỏi

Giống cây trồng có vai trò gì trong sản xuất trồng trọt?

→ Giống cây trồng có vai trò:

+ Tăng năng suất.

+ Tăng vụ.

+ Thay đổi cơ cấu cây trồng.

Nhìn vào hình 11a hãy cho biết thay giống cũ bằng giống mới năng suất cao có tác dụng gì?

→ Giống cây trồng là yếu tố quyết định đối với năng suất cây trồng.

Hình 11b sử dụng giống mới ngắn ngày có tác dụng gì đối với các vụ gieo trồng trong năm?

→ Có tác dụng tăng các vụ gieo trồng trong năm.

Nhìn hình 11c sử dụng giống mới ngắn ngày có ảnh hưởng như thế nào đến cơ cấu cây trồng?

→ Làm thay đổi cơ cấu cây trồng trong năm.

II. Tiêu chí của giống cây trồng tốt:

Yêu cầu học sinh tìm hiểu 5 tiêu chí để chọn ra những giống cây trồng tốt.

→ Đó là tiêu chí : 1,3,4,5

Tại sao tiêu chí 2 không phải là tiêu chí của giống cây trồng tốt?

→ Giống có năng suất cao chưa hẳn là giống tốt mà giống có năng suất cao và ổn định mới là giống tốt.

Tại sao người ta lại chọn tiêu chí là giống chống chịu sâu bệnh?

→ Nếu giống không chống chịu được sâu bệnh thì sẽ tốn nhiều công chăm sóc, năng suất và phẩm chất nông sản thấp.

III. Phương pháp chọn lọc giống cây trồng:

1. Phương pháp chọn lọc:

Thế nào là phương pháp chọn lọc?

→ Từ nguồn giống khởi đầu (1) chọn các cây có đặc tính tốt, thu lấy hạt. Gieo hạt của các cây được chọn (2) và so sánh với giống khởi đầu (1) và giống địa phương (3). Nếu tốt hơn thì cho sản xuất đại trà.

2. Phương pháp lai

- Yêu cầu học sinh quan sát hình 13 và cho biết:

Cây dùng làm bố có chứa gì?

→ Có chứa hạt phấn.

Cây dùng làm mẹ có chứa gì?

→ Có chứa nhụy.

Thế nào là phương pháp lai?

→ Lấy phân hoa của cây dùng làm bố thụ phân cho nhụy hoa của cây dùng làm mẹ. Sau đó lấy hạt của cây mẹ gieo trồng ta được cây lai. Chọn các cây lai có đặc tính tốt để làm giống.

3. Phương pháp gây đột biến:

Thế nào là phương pháp gây đột biến?

→ Sử dụng tác nhân vật lí (tia) hoặc hoá học để xử lí các bộ phận của cây (hạt, mầm, nụ hoa, hạt phấn...) gây ra đột biến. Gieo hạt của các cây đã được xử lí đột biến, chọn những dòng có đột biến có lợi để làm giống.

B.NỘI DUNG GHI BÀI

(Các em ghi bài vào vở để học bài)

I. Vai trò của giống cây trồng:

Giống cây trồng tốt có tác dụng làm tăng năng suất, tăng chất lượng nông sản, tăng vụ và làm thay đổi cơ cấu cây trồng trong năm.

II. Tiêu chí của giống cây trồng tốt:

Sinh trưởng tốt trong điều kiện khí hậu, đất đai và trình độ canh tác của địa phương.

- Có chất lượng tốt.
- Có năng suất cao và ổn định.
- Chống chịu được sâu bệnh.

III. Phương pháp chọn lọc giống cây trồng:

1. Phương pháp chọn lọc:

Từ nguồn giống khởi đầu (1) chọn các cây có đặc tính tốt, thu lấy hạt. Gieo hạt của các cây được chọn (2) và so sánh với giống khởi đầu (1) và giống địa phương (3). Nếu tốt hơn thì cho sản xuất đại trà.

2. Phương pháp lai:

Lấy phần hoa của cây đực làm bố thụ phấn cho nhụy hoa của cây đực làm mẹ. Sau đó lấy hạt của cây mẹ gieo trồng ta được cây lai. Chọn các cây lai có đặc tính tốt để làm giống.

3. Phương pháp gây đột biến:

Sử dụng tác nhân vật lí (tia) hoặc hóa học để xử lí các bộ phận của cây (hạt, mầm, nụ hoa, hạt phấn...) gây ra đột biến. Gieo hạt của các cây đã được xử lí đột biến, chọn những dòng có đột biến có lợi để làm giống.

C. BÀI TẬP

(Các em trả lời câu hỏi vào vở)

Chọn câu đúng nhất:

I. Hãy chọn câu trả lời đúng trong các câu sau

1. Trong trồng trọt thì giống có vai trò:

- a. Quyết định đến năng suất cây trồng.
- b. Làm tăng chất lượng nông sản, tăng vụ.
- c. Có tác dụng làm thay đổi cơ cấu cây trồng.
- d. Câu a, b, c.

2. Tiêu chuẩn nào được dùng để đánh giá một giống tốt?

- a. Sinh trưởng mạnh và chất lượng tốt, chống chịu sâu bệnh.
- b. Năng suất cao, chất lượng tốt, chống chịu sâu bệnh tốt.
- c. Sinh trưởng tốt, chất lượng tốt, năng suất cao ổn định, chống chịu sâu bệnh.
- d. Sinh trưởng mạnh, năng suất, chất lượng tốt và ổn định.

II. Điền vào chỗ trống:

1. Lấy hạt của cây tốt đem gieo trồng ở vụ sau và so sánh với giống khởi đầu và giống địa phương là phương pháp:

2. Lấy hạt lúa nảy mầm xử lí tia phóng xạ trong điều kiện nhất định rồi đem trồng, chọn lọc là phương pháp:

3. Lấy phần hoa của cây này bổ thụ phần cho nhụy hoa của cây khác trong cùng một loài
là phương pháp:

D. DẶN DÒ

- Trả lời các câu hỏi trong SGK/Trang 25
- Đọc trước bài 12: Sâu bệnh hại cây trồng